

Så skapar du en prestandadeklaration och CE-märkning för fasta vägmärken

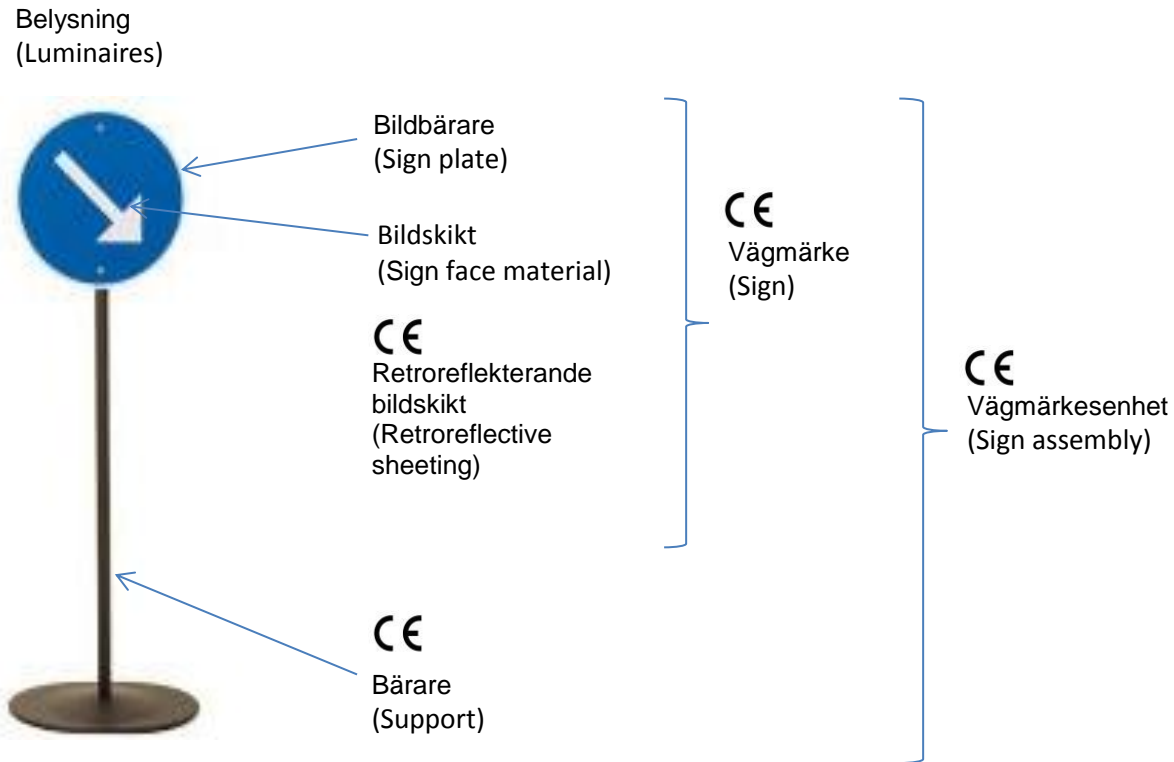
Boverket har under 2016 påbörjat marknadskontroll av vägmärken som omfattas av den harmoniserade standarden SS-EN 12899-1:2007. Kontrollen visar att det finns en del oklarheter kring hur tillverkaren ska upprätta en korrekt prestandadeklaration och CE-märkning. Därför har Boverket tagit fram exempel på prestandadeklarationer och CE-märkningar, som en hjälp för dig som är tillverkare.

Prestandadeklaration - fasta vägmärken

Vägmärken delas in i olika kategorier: fasta vägmärken som är uppsatta mer eller mindre permanent samt tillfälliga vägmärken som används vid till exempel vägarbeten. Detta informationsblad avser fasta vägmärken. Sådana vägmärken ska ha en prestandadeklaration och vara CE-märkta när de säljs. Ett vägmärke består av en stolpe (bärare), ett fundament som fäster skylten i underlaget, en vägmärkestavla (bildbärare) samt ett bildskikt. Det finns också komponenter som fäster vägmärket på stolpen. Prestandadeklarationen och CE-märkningen för ett vägmärke kan avse olika delar: hela skyltlösningen, stolpe, vägmärkestavla plus bildskikt eller enbart bildskikt (se bild på nästa sida). Detta informationsblad har tagits fram för att beskriva krav som omfattar vägmärkestavla med retroreflekterande bildskikt. Dokumentationen för det retroreflekterande skiktet utgörs av ett ETA i det fall ett mikroprismatiskt material används.

Byggproduktförordningen bestämmer vilken information som ska finnas i prestandadeklarationen och CE-märkning. Prestandadeklarationen ska vara på svenska för produkter som säljs i Sverige. En mall tillsammans med anvisningar för hur tillverkaren ska fylla i den finns i bilaga III till förordningen. I prestandadeklarationen ska väsentliga egenskaper redovisas. Vilka dessa egenskaper är och hur de ska redovisas förklaras nedan.

Olika sätt att CE-märka enligt den harmoniserade standarden SS-EN 12899-1:2007

Vilka väsentliga egenskaper ska redovisas?

I prestandadeklarationen ska man ange samtliga egenskaper som finns i den harmoniserade standardens ZA-bilaga och som är relevanta för den avsedda användningen. Andra egenskaper kan beskrivas i annan dokumentation, men inte i prestandadeklarationen. I ZA-bilagan till standarden SS-EN 12899-1 finns tabeller som visar vilka egenskaper som ska redovisas i de olika fallen. I största möjliga mån ska tillverkaren följa tabellernas upplägg. Om en egenskap inte är relevant för den avsedda användningen behöver den inte tas med. De egenskaper som beställaren/köparen ställer krav på ska redovisas i prestandadeklarationen i enlighet med standarden. Redovisning av egenskaper som omfattas av standarden får inte göras på något annat sätt än genom prestandadeklaration och CE-märkning.

Hur ska egenskaperna redovisas?

För varje väsentlig egenskap deklarerar tillverkaren prestandan genom att antingen ange ett värde, en klass eller uppfyller alternativt uppfyller (pass). Värden och klasser ska anges uttryckligen i själva prestandadeklarationen. Om ett mikroprismatiskt material används till det retroreflekterande bildskiktet bygger dess dokumentation på ett ETA från bildskiktstillverkaren. Prestandan för bildskiktets egenskaper ska då deklarerar i enlighet med prestandan som finns angiven i det retroreflekterande skiktets prestandadeklaration. Enbart hänvisning till t.ex. ETA är inte tillräckligt. I fall där egenskapers prestanda deklarerar i form av tabeller kan dessa läggas i bilagor till prestandadeklarationen. Om tillverkaren väljer att inte ange någon prestanda för en egenskap, ska förkortningen NPD (ingen prestanda fastställd) användas. Uttryck som "ej applicerbar" eller "ej relevant" får inte användas.

Hantering av olika produkttyper i prestandadeklarationer

En produkttyp avgränsas från en annan produkttyp genom exempelvis:

- utformning (storlek och form)
- typ av bildskikt (ex: reflektionsgrad)
- infästningstyp
- material (på tavlan)

Utgångspunkten är att prestandadeklarationen ska utfärdas för enskilda produkttyper. Olika produkttyper kan dock grupperas och redovisas i samma prestandadeklaration under förutsättning att de t.ex. har samma prestanda. De enskilda produkttypernas unika identifikationskoder måste då tydligt anges i prestandadeklarationen och vara en grund för utformning av produkternas enskilda CE märkningar. På nästa sida finns ett exempel på prestandadeklaration för en enskild produkttyp eller grupp av produkttyper med samma prestanda. Exemplet avser den del av en skylt som finns beskriven i tabell ZA.5 i den harmoniserade standarden SS-EN 12899-1. Det anger de väsentliga egenskaperna för vägmärkestavlan inklusive bildskikt.

Exempel på prestandadeklaration för en enskild produkttyp eller grupp av produkttyper

PRESTANDEDEKLARATION

Nr: A - 0001

1. Produkttypens unika identifikationskod	Vägmärke A001
2. Avsedd användning:	Fasta permanent installerade vägmärkesskyltar för information och vägledning till trafikanter på offentlig och privat mark
3. Tillverkare:	Tillverkarnamn, Adress
4. Tillverkarens representant:	
5. System för bedömning och fortlöpande kontroll av prestanda:	System 1
6a. Harmoniserad standard:	SS-EN 12899-1:2007
6b. Anmält/anmälda organ:	Namn ID nr 9999

Annan benämning än prestandadeklaration ska inte förekomma.

Det krävs skriftligt mandat från tillverkaren för att betraktas som tillverkarens representant. Om det inte finns någon tillverkarens representant kan punkten utelämnas.

Anger grad av inblandning av anmält organ. Det system som ska användas för en viss byggprodukt framgår av standarden.

Tillverkaren ska ge prestandadeklarationen ett referensnummer. Kan vara detsamma som produkttypens unika identifikationskod.

Identifikationsnumret för det eller de anmälda organ som används.

7. Angiven prestanda

Väsentlig egenskap	Prestanda ←	Harmoniserad teknisk spec.
Motstånd mot horisontella laster		
Infästningar	Uppfyller (Infästningstyp 1)	EN 12899-1:2007
Vindlast	WL7	EN 12899-1:2007
Temporär deformation - böjning	TDB3	EN 12899-1:2007
Dynamisk last från snöröjning	DSL3	EN 12899-1:2007
Punktlaster	PL4	EN 12899-1:2007
Kvarstående deformation	Uppfyller (<20% av temporär deformation)	EN 12899-1:2007
Partiell säkerhetsfaktor	PAF1	EN 12899-1:2007
Synbarhetsegenskaper		
Dagsljuskromaticitet (x, y) och Luminansfaktor (β)	Uppfyller, prestandan enligt bilaga* eller klass**	EAD 120001-00-0106* eller ETA nr**
Retroreflektionskoefficient (R_A)	Uppfyller, prestandan enligt bilaga* eller klass**	EAD 120001-00-0106* eller ETA nr**
Beständighet		
Stötmotstånd (bildskiktmaterial)	Uppfyller	EAD 120001-00-0106* eller ETA nr**
Motstånd mot väderpåverkan efter (bildskiktmaterial)	Uppfyller	EAD 120001-00-0106* eller ETA nr**
Korrosionsskydd	SP1, Varmförzinkning enligt EN ISO 1461	EN 12899-1:2007
* ETA utfärdade efter 2013-07-01 ** ETA utfärdade före 2013-07-01		
Prestandan för ovanstående produkt överensstämmer med den angivna prestandan. Denna prestandadeklaration har utfärdats i enlighet med förordning (EU) nr 305/2011 på eget ansvar av den tillverkare som anges ovan		
Undertecknad på tillverkarens vägnar:		

Om tillverkaren väljer att inte ange någon prestanda för en egenskap, ska förkortningen NPD (ingen prestanda fastställd) användas men alla egenskaper ska synas i prestandadeklarationen.

Prestandan eller klass från bildskiktstillverkarens prestandadeklaration

Exempel på CE-märkning - fasta vägmärken

CE-märkningen ska innehålla den information som framgår av exemplet. Det innebär att vissa uppgifter, såsom väsentliga egenskaper där tillverkaren deklarerat annat än NP (ingen prestanda fastställd), alltid ska finnas med. Detta trots att det i praktiken blir en upprepning av uppgifterna i prestandadeklarationen.

CE-märkningen ska fästas på själva produkten. Endast om det inte är möjligt på grund av produktens beskaffenhet får CE-märkningen i stället fästas på förpackningen eller på medföljande dokumentation.

CE-märkningen ska vara skild från eventuell annan märkning av produkten. CE-märkningen får alltså inte innehålla symboler eller uppgifter kopplade till annan märkning. Inte heller prestandadeklarationen får innehålla hänvisningar till eventuell annan märkning.

	
Svenska vägmärken AB, Stockholm	
14	
Mitt vägmärke - typ standard 1	
DoP nr A-0001	
Anmält organ: 9999	
SS-EN 12899-1:2007	
Fasta permanent installerade vägmärkesskyltar för information och vägledning till trafikanter på offentlig och privat mark	
Infästningar	Uppfyller
Vindlast	WL7
Temporär deformation - böjning	TDB3
Dynamisk last från snöröjning	DSL3
Punktlaster	PL4
Kvarstående deformation	Uppfyller
Partiell säkerhetsfaktor	PAF1
Dagsljuskromaticitet (x, y) Luminansfaktor (β)	Uppfyller, B2
Retroreflektionskoefficient (RA)	Uppfyller, RA1,RA2,R3B
Stötmotstånd (bildskikt)	Uppfyller
Motstånd mot väderpåverkan (bildskikt)	Uppfyller
Korrosionsskydd	SP1

CE-märkning av byggprodukter är mycket mer än bokstäverna "CE":

- tillverkarens namn, address
- de två sista siffrorna i det årtal då produkttypen CE- märkts för första gången
- produkttypens unika ID-kod/typ
- prestandadeklarationens nummer
- det anmälda organets id nummer
- harmoniserad standard
- produktens avsedda användning
- nivån eller klassen för den angivna prestanda

Läs mer och hitta rätt i byggproduktförordningen och den harmoniserade standarden

Harmoniserad standard: **SS-EN 12899-1:2007**

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 305/2011 om fastställande av harmoniserade villkor för saluföring av byggprodukter och om upphävande av rådets direktiv 89/106/EEG (byggproduktförordningen):
<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2011:088:0005:0043:SV:PDF>

Vad prestandadeklarationen och CE-märkningen ska innehålla anges i byggproduktförordningens artikel 6 och 9.2. Du kan även få vägledning från exemplen på prestandadeklarationer och CE-märkning som finns i det här informationsbladet.

Boverket ansvarar för att kontrollera byggprodukter på den svenska marknaden. På Boverkets webbplats kan du läsa mer om CE-märkning och prestandadeklarationer:
<http://www.boverket.se/sv/byggande/byggprodukter/ce-markning/>